

Ministerstvo zemědělství ČR, Potravinářská komora ČR i přítomní zástupci v Evropském parlamentu a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR se shodli na potřebě ochrany názvů potravin živočišného původu

20.9.2022 - Helena Kavanová | Potravinářská komora ČR

V úterý se v Praze uskutečnil Kulatý stůl k prioritám PK ČR v rámci předsednictví ČR v Radě EU. Potravinářská komora České republiky (PK ČR) ve spolupráci se Stálým zastoupením PK ČR v Bruselu představila hostům aktuální témata týkající se Revize nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům. Zejména značení výživových hodnot na přední straně obalu, ochrana názvů masa a masných výrobků a dovoz potravin ze třetích zemí.

Komora před časem upozornila dotčená ministerstva na aktivity propagující rostlinné nápoje do škol, jako alternativu mléka a mléčných výrobků. Odpovědi ministra zemědělství, ministra zdravotnictví i předsedy zemědělského výboru PSP ČR reagovaly, že dlouhodobě podporují ochranu tzv. „vyhrazených názvů“ mléčných výrobků podle nařízení o jednotné organizaci trhu a usilují o rozšíření a ochranu názvů dalších tradičních výrobků, např. masa a masných výrobků.

Toto je jeden z příkladů, kdy může docházet ke klamání spotřebitele. Zákazník získává dojem, že rostlinný nápoj je alternativou k mléku. Většina rostlinných náhražek svojí výživovou hodnotou neodpovídá výživové hodnotě živočišných produktů. Jsou to zpravidla vysoce průmyslově zpracované potraviny, při jejichž výrobě se používá řada přídatných látek, a v řadě případů nemusí poskytovat v dostatečném množství některé důležité makro i mikronutrienty. *„Je podstatné si uvědomit, že se jedná o naprosto jiný výrobek“*, upřesňuje Jan Pivoňka, konzultant pro oblast udržitelné výroby a spotřeby PK ČR.

Prezidentka PK ČR Dana Večeřová představila další okruhy problémů, vysvětlila pozici komory a nabídla možná řešení. *„Vytržení jednotlivostí z kontextu za účelem snadné komunikace a získání konkurenční výhody, vede k řešení, která jsou často ekonomicky zcela nesmyslná a zatěžují životní prostředí mnohem více než stávající přístup. Nabízí se tedy například otázka, zda se v rámci veganského způsobu stravování neřadí udržitelnost na vyšší příčku důležitosti než příznivost vlivu potravin na lidský organismus“*, zdůraznila Dana Večeřová.

V současné době dochází k rozvoji trhu s imitacemi živočišných potravin, které mají podobné senzorycké vlastnosti, ale významně odlišnou výživovou hodnotu. Potraviny živočišného původu jsou prezentovány jako nezdravé, neetické a ohrožující životní prostředí. Doporučujeme přijetí národních předpisů a současně změnu evropského nařízení č. 1169/2011 a pro ochranu názvů dalších potravin živočišného původu.

V otázce označování na přední straně obalů (nejznámější je dnes systém NUTRI-SCORE) doporučujeme, aby schválený systém byl dobrovolný, jednotný, založený na vědeckém základě a nehodnotící potraviny na dobré a špatné. Preferujeme systém založený na pozitivní motivaci a zohledňující i stupeň zpracování potravin.

Navrhovaný systém (NUTRI-SCORE) diskriminuje celé skupiny potravin bez ohledu na obvyklý způsob konzumace, propaguje vysoce zpracované potraviny, které WHO považuje za rizikové a nezohledňuje další mikronutrienty (vitaminy a minerální látky). Systém kategorizuje potraviny na zdravé a nezdravé a ignoruje životní styl spotřebitelů, v konečném důsledku může ohrozit zdravotní stav obyvatel.

„Podle názoru Ministerstva zemědělství je dosavadní povinné značení nutričních hodnot dostatečné. Proto zavádění nového povinného systému nepodporujeme, a v případě NUTRI-SCORE jej považujeme za nešťastné, jelikož dojde k rozdělování potravin na dobré a špatné. Nejde hodnotit potravinu jako celek, důležité je podávat informaci o zastoupení jednotlivých živin v ní. Takové údaje jsou pro spotřebitele užitečné, aby se mohl správně rozhodnout o výběru potravin. A takové údaje už naši spotřebitelé mají,“ řekl Jindřich Fialka, náměstek Sekce potravinářství Ministerstva zemědělství ČR.

V Evropě jsou implementována nejprísnejší produkční pravidla pro potraviny na světě. Navrhujeme úpravu cílů Farm to Fork s ohledem na udržitelnost tak, aby nedošlo ke zhoršení konkurenceschopnosti evropských producentů, dalšímu zdražení potravin a ohrožení potravinového zabezpečení EU z důvodu stále se zvyšujícího objemu dovozu potravin ze třetích zemí.

Pozvání přijaly europoslankyně Kateřina Konečná, Michaela Šojdrová, Veronika Vrecionová a europoslanec Martin Hlaváček. Kulatého stolu se zúčastnil Michal Kučera, předseda Zemědělského výboru PSP ČR, Jindřich Fialka, náměstek pro řízení Sekce potravinářství MZe ČR a Jiří Šír, náměstek pro řízení Sekce EU a zahraničních vztahů MZe ČR.

Za Potravinářskou komoru ČR vystoupila prezidentka PK ČR Dana Večeřová, Jan Pivoňka, konzultant pro oblast udržitelné výroby a spotřeby PK ČR a Adéla Padourková, stálé zastoupení PK ČR v Bruselu.

Potravinářská komora České republiky (PK ČR) byla založena v roce 1995 jako federace výrobců potravin, nápojů a zpracovatelů zemědělské produkce. PK ČR plní funkci zájmového neziskového sdružení pro všechny potravinářské obory a obory zpracování zemědělských produktů.

<https://www.foodnet.cz/index.php/cs/aktuality/4792-ministerstvo-zemedelstvi-cr-potravinarska-komora-cr-i-pritomni-zastupci-v-evropskem-parlamentu-a-poslanecke-snemovne-parlamentu-cr-se-shodli-na-potrebe-ochrany-nazvu-potravin-zivocisneho-puvodu>